

Titel: Procesmaaden i Almindelighed.

Citation: "Procesmaaden i Almindelighed.", i *1913/1914: Lovforslag*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-r24-shoot-chptrd1e7464/facsimile.pdf> (tilgået 20. juli 2024)

Anvendt udgave: 1913/1914: Lovforslag

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

§ 273.

Den tvungne Forligsmægling ved Forligskommissionerne foregaar for lukkede Døre, og det er forbudt at udstede Attester eller føre Vidner om, hvad der af Parterne tilstaas eller foreslaas under Mæglingen, medmindre det vedtages af begge Parter og udgør Punkter af Forliget.

En Sag kan under Mægling for en Forligskommission ikke udsettes, naar nogen af Parterne rejser Indsigelse derimod.

Kommer Forlig i Stand, bør dette i sin Helhed indføres i Forligsbogen og underskrives af Parterne.

§ 274.

Naar Forligsmægling har været forsøgt i Anledning af en Sag, er Forligsindkaldelsens Indhold ikke til Hinder for en senere Udvidelse eller Forandring af Søgmaalsgrunde eller Paastande.

§ 275.

Spørgsmaal om Gyldigheden af indgaaede Forlig henbøre under Afgørelse ved Retterne i første Instans, jvf. herved § 484. Dog maa Indsigelser mod Retsforlig gøres gældende ved Kære, naar de støttes paa Fejl ved Rettens Handlinger.

§ 276.

Den bestaaende Adgang til for Forligskommissionen at godkende et udenfor samme sluttet Forlig for derved at give Forliget Eksekutionskraft eller sikre sig Bevis derfor opretholdes. Dog kan saadan Godkendelse kun gyldig finde Sted ved en Forligskommission, under hvilken enten Kreditor eller Skyldneren hører.

*Kapitel 27.***Procesmaaden i Almindelighed.**

§ 277.

Over de til Retten indkomne Sager føres en Sagliste. Er denne ikke indrettet saaledes, at den tillige kan være Retsliste for den enkelte Retsdag, affattes der, for saa vidt ikke Reglen i § 23, Stykke 3, finder Anvendelse, for hver enkelt Retsdag en Retsliste, paa hvilken de Sager, som skulle komme for, optages. Retslisten for den enkelte Dag opslaas Dagen, før Retten sættes, i Rettens Forværelse paa et for alle tilgængeligt Sted.

Rettens Formand afgør, i hvilken Orden de Sager, der ere ansatte til Forhandling paa samme Retsdag, skulle foretages. Sager, som ikke naa at komme til Forhandling, overgaa uden videre til næste Retsdag, medmindre Formanden bestemmer anderledes.

Retten eller dens Formand er bemyndiget til at lade en Sag udgaa af Retslisten og overføre den til en af de paafølgende Retsdage, naar der er Grund til at antage, at Sagen enten af Hensyn til Rettens Forretninger, Retspersonalet eller andre Aarsager, saasom Forhindringer for Sagførere, Parter, Vidner, Synsmænd eller desl., ikke vil kunne forhandles paa den oprindelig fastsatte Tid. Oplysninger i denne Henseende kunne baade mundtlig og skriftlig meddeles Rettens Formand, saavel under Retsmøder som udenfor disse.

Naar en Sag ifølge denne Paragraf overføres til en følgende Retsdag, lader Rettens Formand, for at forebygge forgæves Møder, alle vedkommende saa hurtigt som muligt underrette derom.

§ 278.

Naar et Retsmøde ophører til fastsat Klokkeslet eller ifølge Rettens Bestemmelse, fortsættes afbrudte Forhandlinger i det næste Retsmøde, medmindre Rettens Formand bestemmer anderledes. Afsiges eller udsættes et berammet Retsmøde, overgaa Sagerne til det næste Retsmøde, der holdes, medmindre særlig Bestemmelse træffes om en anden Tid til deres Foretagelse.

§ 279.

En Sag anses for anlagt, naar Forligsindkaldelse eller Stævning er indleveret til Berømmelse eller Sagen er anmeldt for Retten efter § 337, 2det Stykke, eller § 425, 3die Stykke.

Ved Forkyndelsen af Stævningen eller Fremlæggelsen af den i § 337, 2det Stykke, omhandlede Angivelse anses Sagen for tingfæstet; en Modfordring er at anse som tingfæstet ved Fremlæggelsen eller Meddelelsen af det Svarkrift, hvori den fremsættes. I det i § 425, 3die Stykke, nævnte Tilfælde er Sagen tingfæstet, naar den foretages i Retten.

Indtil Sagsøgeren mundtlig har nedlagt sin Paastand under Domsforhandlingen, staaer det ham frit for at hæve Sagen, dog at Sagsøgeren ikke derved kan forhindre, at der gives Sagsøgte Dom for allerede tingfæstede Modfordringer. Efter det anførte Tidspunkt kan Sagsøgeren derimod ikke ensidig hæve Sagen, jvf. dog § 391.

§ 280.

Sagsøgte er berettiget til at fremsætte Modfordringer, for saa vidt som disse enten have fælles Oprindelse med Hovedfordringen eller dog ere udjævnelige (komputable) med den. Der kan gives selvstændig Dom for Modfordringen.

Under Proceduren behandles Modfordringen som en Bestanddel af Sagsøgtes Forsvar. Den fremsættes og forhandles i Forbindelse med hans Indsigelser paa samme Maade som disse. Dog kan den Retten ved § 286 tillagte Myndighed udøves ogsaa med Hensyn til Modfordringer.

§ 281.

Enhver af Parterne er pligtig bestemt og utvetydigt at angive de Kendsgerninger, paa hvilke han støtter sine Paastande, saavel som bestemt og utvetydigt at erklære sig over de af Modparten anførte Kendsgerninger og de af denne til ham stillede Opfordringer.

Om en ikke særskilt og udtrykkeligt benægtet Kendsgerning skal anses indrømmet eller bestridt, og hvilken Virkning Unkladelse af behørig at besvare en Opfordring medfører, afgør Retten efter et Skøn over Forhandlingerne i det hele.

§ 282.

Retten bør ved hensigtsmæssige Spørgsmaal til Parterne søge at fjerne Uklarhed, Tvetydighed eller Ufuldstændighed i Fremstillingen af Sagen og i andre afgivne Erklæringer. Om fornødent kan Retten indkalde Parterne til Besvarelse af saadanne Spørgsmaal.

Saa vel Rettens Formand som hvert enkelt af dens andre Medlemmer kan stille Spørgsmaal.

Naar der ikke svares paa de stillede Spørgsmaal, eller Svaret ikke har tilstrækkelig Bestemthed, eller en til Møde i saadan Anledning tilsagt Part udebliver uden oplyst lovligt Forfald, kan Retten fortolke Tavsheden, Ubestemtheden eller Udeblivelsen paa den for Modparten gunstigste Maade og navnlig lægge dennes Fremstilling til Grund for Paakendelsen.

§ 283.

Retten kan opfordre en Part til at fremlægge Situationskort, Stamtavler, Grundrids, Tegninger og andre lignende Anskueligheden befordrende Midler eller tilvejebringe Syn eller Skøn, naar Sagen ikke uden dette kan bedømmes med tilstrækkelig Sikkerhed.

Efterkommer en Part ikke denne Opfordring, kan Retten efter Omstændighederne bringe Reglen i § 282, sidste Stykke, til Anvendelse.

§ 284.

Dersom Retten, efter at Optagelse til Dom er sket, finder Grund til at stille Spørgsmaal af den i § 282 omhandlede Beskafenhed til Parterne eller til, at der rettes yderligere Spørgsmaal til afhørte Parter, Vidner eller Syns- og Skønsmænd eller til, at der indhentes Syn eller Skøn, kan den under Angivelse af Øjemedet indkalde Parterne til et Møde, i hvilket Spørgsmaalene begæres besvarede, eller Parterne opfordres til snarest muligt at foretage det fornødne til at fremskaffe Besvarelsen, Synet eller Skønnet.

Udgifterne ved de i denne Paragraf omhandlede Foranstaltninger udredes forskudsvis af det offentlige, indtil det ved den endelige Dom kan afgøres, hvilken af Parterne der skal bære dem.

§ 285.

Antager Retten, at der er Omstændigheder til Stede, som kunne medføre Afvisning paa Embeds Vegne, kan den standse Forhandlingen og opfordre Parterne til at erklære sig over Afvisningsspørgsmaalet.

Naar Afvisningsdom ikke afsiges, fortsættes Forhandlingen.

§ 286.

Retten kan bestemme, at flere for den svævende Retssager imellem de samme Parter skulle forhandles i Forbindelse med hverandre. Samme Myndighed har Retten ogsaa med Hensyn til Retssager imellem forskellige Parter, naar Søgsmaalenes Forøining fra først af ikke vilde stride imod § 250.

Ere flere Krav forenede under een Retssag, kan Retten bestemme, at en Adskillelse skal finde Sted og et eller flere af Kravene forhandles og paadømmes særskilt.

Frembyder Sagen flere Stridspunkter, kan Retten bestemme, at Forhandlingen foreløbig skal indskrænke sig til et eller nogle af disse; enkelte Søgsmaalsgrunde eller enkelte Indsigelser kunne som en Følge heraf gøres til Genstand for særskilt Procedure.

§ 287.

Er et Retsforhold, hvis Fastsættelse vil faa Indflydelse paa Sagens Udfald, Genstand for en ved samme eller en anden Ret svævende Retstrætte, eller er det indbragt til Afgørelse ved administrativ Myndighed, kan Retten enten efter Paastand eller paa Embeds Vegne bestemme, at Sagens Forhandling i det hele eller til Dels skal udsættes, indtil hin Retstrætte er paadømt, eller den administrative Afgørelse er truffen.

§ 288.

Opstaar der under en Sag Mistanke hos Retten om, at en strafbar Handling, hvis Forfølgning under en Straffesag vil have Indflydelse paa Sagens Udfald, er begaaet af en af Sagens Parter, kan Retten udsætte Forhandlingen, indtil Straffesagen har fundet sin Afgørelse.

§ 289.

Ved Udsættelse af den i §§ 286—288 hjemlede Myndighed har Retten at virke hen til, at Orden, Klarhed og Simpelhed i Forhandlingerne opnaas.

§ 290.

De i §§ 283 og 285—288 omhandlede Bestemmelser kunne træffes paa ethvert Trin af Forhandlingerne, ligesom de kunne omgøres, naar Retten anser dette hensigtsmæssigt.

Retten anordner det fornødne med Hensyn til Udsættelse af Sagen, naar den benytter sin i §§ 283 og 285—288 omhandlede Myndighed.

De i §§ 283 og 285—288 omhandlede procesledende Bestemmelser ere ikke Genstand for Anke eller Kære.

§ 291.

Ved Dommen skal Sagen paakendes uden anden Henvisning til paafølgende Proceshandling end den, der hjemles ved § 308.

Bevis ved Syn eller Skøn kan ikke henskydes til Optagelse efter Dommens Afsigelse.

§ 292.

Afgørelsen træffes paa Grundlag af den mundtlige Forhandling og Bevisførelsen, jvf. dog §§ 345, 390, 415 og 438. Hvorledes Sagens faktiske Sammenhæng skal antages at være, afgør Retten i Henhold til det samlede Indhold af Forhandlingerne og den stedfundne Bevisførelse.

Særlig har Retten, naar der mellem Parterne er Strid, om en Skade er forarsaget, eller hvilken Erstatning der skal gives, og den ifølge de Oplysninger, som foreligge eller indhentes (§ 284), anser sig for at være i Stand hertil, at afgøre disse Spørgsmaal efter et Skøn over alle i Betragtning kommende Omstændigheder.

§ 293.

Retten kan ikke tilkende en Part mere, end han har paastaet. Om Sagsomkostninger og Rettergangsbeder træffes de Bestemmelser, hvortil der efter Sagens Beskaffenhed findes Anledning, selv om ingen udtrykkelig Paastand herpaa er nedlagt.

Der maa ved Afgørelsen ikke tages Hensyn til Søgsmålsgrunde eller Indsigelser, som ikke ere gjorte gældende af Parterne, og som disse ere berettigede til at fratælde, om det end af Sagens Forhandling kan ses, at de kunde have været benyttede.

§ 294.

Ere flere Krav forenede under Sagen (§§ 249 og 250), kan Retten, saa snart noget af disse er modent til Paakendelse, afsige Dom derom.

§ 295.

Retten kan afsige Dom angaaende enkelte af de fremsatte Søgsmålsgrunde eller Indsigelser saavel som angaaende Modfordringer, ikke blot hvor særskilt Forhandling af dem er anordnet (§ 286, sidste Stykke), men ogsaa hvor de, uden at dette er Tilfældet, ere modne til Paakendelse. Ligeledes kan Retten, naar Sagsøgte for en

Del har erkendt Rigtigheden af et indtalt Beløb, straks give Sagsøgere Dom for det af Sagsøgte saaledes anerkendte Beløb.

Domme af den Art, som de i foregaaende Stykke omhandlede, ere dog kun at anse som Bestanddele af den endelige Dom, i hvilken de blive at lægge til Grund og saa vidt fornødent at optage; en saadan Dom kan ikke særskilt fuldbyrdes, medmindre Retten særlig bestemmer, at den med eller uden Sikkerhedsstillelse straks kan fuldbyrdes.

§ 296.

Naar en Part ønsker Bevis optaget for en udenlandsk Domstol, kan han af den Ret, for hvilken Sagen henstaar, eller, naar Sagsmaal endnu ikke er tingfæstet, af den Ret, ved hvilken Sagsmaalet eventuelt vil være at anlægge, begære udfærdiget en Anmodning til vedkommende Ret i det fremmede Land om Foretagelse af den paagældende Retshandling. For at Begæringen kan tages til Følge, maa Parten meddele de Oplysninger, som kræves til Anmodningens Udfærdigelse. Ønskes saaledes Vidner førte, skulde de anføres ved Navn med Opgivelse af deres Bopæl og de særlige Forhold, hvorom deres Forklaring ønskes, samt de Dokumenter, som ønskes dem forelagte, eller som de opfordres til at fremlægge, nærmere opgives; saa vidt muligt skal der stilles bestemte Spørgsmaal til Vidnerne. Ønskes Skøn afgivet, skulde Skønsmændenes Egenskaber samt de Forudsætninger, der skulde lægges til Grund for Skønnet, tilstrækkeligt angives. Begæringen fremsættes efter de for Begæring om Bevisoptagelse ved danske Retter givne Regler.

Retten afgør ved Kendelse, om og i hvilken Udstrækning Begæringen skal efterkommes. Gaar Kendelsen ud paa, at Begæringen helt eller delvis skal efterkommes, skal den indeholde de fornødne Oplysninger til Anmodningens Udfærdigelse, samt fastsætte den Sikkerhed, som Parten skal stille for de Omkostninger, som skønnes at ville medgaa til Bevisoptagelsen, og den Tid, inden hvilken Sikkerheden skal være stillet. Naar Sikkerheden er stillet, udfærdiger Rettens Formand en Anmodning til vedkommende Domstol om, at Bevisoptagelse maa finde Sted. Anmodningen skal, paa Grundlag af det i Kendelsen oplyste, indeholde en kort Fremstilling af det Forhold, der ligger til Grund for Sagen, samt en nøjagtig Angivelse af, hvad der begæres foretaget, hvorhos den skal oplyse, hvorvidt nogen af Parterne skal varsles til Forretningen, og i bekræftende Fald Varslets Længde. Iøvrigt forholder efter de traktatmæssig fastsatte Bestemmelser om Fremgangsmaaden ved Fremsættelse af Retsanmodninger fra Danmark til Udlandet, jfr. Justitsministeriets Bekendtgørelse Nr. 119 af 19. Maj 1909 m. m.

Skul Partesed aflægges ved fremmed Domstol, fremsættes Begæring om dens Aflæggelse for den Ret, der har afsagt Edsdommen.

Anmodninger fra fremmede Retter om Bevisoptagelse eller andre retslige Handlinger blive at efterkomme overensstemmende med de derom gældende Lovbestemmelser og traktatmæssige Bestemmelser, jvf. i øvrigt § 195.

Kapitel 28.

Om Parternes og Trediemands Forpligtelse til at fremlægge synbare Bevismidler.

§ 297.

Dokumenter, som ere i Partens Besiddelse, eller som han uden Rettens Medvirkning kan forskaffe sig, maa fremlægges overensstemmende med de i 2det Afsnit indeholdte Regler, jvf. navnlig §§ 349, 359, 410 og 432.